Vastaanottaja
LaV@eduskunta.fi

He 269/2016

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi liiketoimintakiellosta annetun lain muuttamisesta sekä eräiksi siihen liittyviksi laeiksi

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi liiketoimintakiellosta annettua lakia. Lainsoveltamisalaa laajennettaisiin yksityisen elinkeinonharjoittajan kirjanpitolaissa tarkoitettuun ammattitoimintaan.

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi liiketoimintakiellon määräämisen edellytyksiä niin, että kiellon määräämisen perusteena ei voisi olla lakisääteisten velvollisuuksien olennainen laiminlyöminen, jos laiminlyönti johtuu maksukyvyttömyydestä.

Lisäksi esityksessä ehdotetaan, että laissa tarkoitetulle viranomaiselle lukuun ottamatta konkurssiasiamiestä annettaisiin oikeus pyytää poliisia taikka toimialaansa kuuluvissa kysymyksissä tulliviranomaista tutkimaan edellytykset määrätä liiketoimintakielto. Oikeus tutkintaa koskevan pyynnön esittämiseen annettaisiin myös konkurssilaissa tarkoitetulle pesänhoitajalle. Tutkinta koskisi tilanteita, joissa liiketoimintakielto voitaisiin määrätä liiketoiminnassa tehdyn lakisääteisen velvollisuuden olennaisen laiminlyönnin perusteella, mutta joissa ei olisi syyllistytty rikolliseen menettelyyn.

Esitutkintaviranomaisten ja syyttäjän oikeutta saada tietoja päättyneistä liiketoimintakielloista laajennettaisiin ja esitys sisältää lisäksi tarpeellisena pidetyt ehdotukset muiden asiaan liittyvien lakien osalta.

Sisäministeriö pitää ehdotusta harmaan talouden ja talousrikollisuuden toimintaohjelman sisältämien tavoitteiden mukaisena. On tärkeää tarkentaa liiketoimintakiellon määräämisen edellytyksiä ja rajata määräämisen perusteista pois sellaisia laiminlyöntejä, joita ei voida pitää riittävän moitittavina liiketoimintakiellon perusteeksi.

On perusteltua, että laissa määritelty valvontaviranomainen ja pesänhoitaja voisivat tehdä esitutkintaviranomaiselle tutkintapyynnön, jos sillä olisi perusteltu syy epäillä, että lain 2 §:ssä mainittu henkilö voidaan määrätä liiketoimintakieltoon. Tämä mahdollistaa liiketoimintakiellon tutkinnan ja määräämisen tarvittaessa niissä tilanteissa, joissa ei ole kyse rikollisesta menettelystä.

Esityksen yksityiskohtaiset perustelut ovat hyvät ja ne sisältävät useita tarkennuksia voimassa olevaan lakiin nähden. Sisäministeriön hallinnonalan kannalta olennaisia ovat liiketoimintakieltoasian tutkintaan ja tiedonsaantiin liittyvät asiat. Nämä kohdat on huomioitu ehdotuksessa hyvin ja ne selventävät esitutkinnan suorittamista sekä selkiyttävät myös valvontaviranomaisten roolia. Poliisin ja Tullin työnjako on ehdotuksen perusteella selkeä.

Postiosoite:
Sisäministeriö
PL 26
00023 Valtioneuvosto

Käyntiosoitteet:
Erottajankatu 2
Helsinki

Puhelin:
Vaihde
0295 480 171
Faksi:
09 1604 4635

Virkasähköpostiosoite:
kirjaamo@intermin.fi
www.intermin.fi

27.03.2017

Sisäministeriö yhtyy ehdotuksessa olevaan arvioon siitä, että esitys saattaisi jossain määrin lisätä poliisin ja Tullin sekä syyttäjien ja tuomioistuinlaitoksen sekä valvontaviranomaisten ja pesänhoitajien työmäärää. Liiketoimintakiellon määrääminen muulla kuin rikollisen menettelyn perusteella on ollut erittäin harvinaista eikä tilanteen ole syytä olettaa muuttuvan merkittävästi. Mahdollisen työmäärän lisäys jää siis arvioissa melko vähäiseksi, eikä se sido merkittävästi talousrikostutkinnan voimavaroja.

On tärkeää huomata, että liiketoimintakiellolla ei pyritä puuttumaan yrittämisen vapauteen vaan estämään sellainen elinkeinovapauden väärinkäyttö, joka perustuu lainvastaisuuksiin ja muiden toimijoiden vahingoittamiseen. Liiketoimintakiellolla turvataan niiden yrittäjien toimeentulomahdollisuuksia, jotka harjoittavat liiketoimintaa asianmukaisesti. Valtio on panostanut harmaan talouden ja talousrikollisuuden torjuntaan ja sillä on saavutettu hyviä tuloksia. Jälkikäteisenä turvaamistoimenpiteenä liiketoimintakiellolla on oma merkityksensä arvioitaessa talousrikostorjunnan vaikuttavuutta.

Sisäministeriö pitää ehdotusta perusteltuna ja kannatettavana.

Poliisitarkastaja Juha Paukkunen

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu asianhallintajärjestelmässä. Sisäministeriö 27.03.2017 klo 18:05. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa kirjaamosta.

Jakelu Lakivaliokunta

Tiedoksi Paula Risikko
Päivi Nerg
Emma Hannonen
Juuso Rönnholm
Kauko Aaltomaa
Sanna Heikinheimo
Anja Sademies, Tiina Landström, Riitta Joensuu, Annamaija Vihervirta
oikeus@intermin.fi
poliisiosaston lainsäädäntöyksikkö